

KVALITETSDEKLARATION

Allmänna val, valresultat

Ämnesområde

Demokrati

Statistikområde

Allmänna val

Produktkod

ME0104

Referenstid

9 september 2018

7 april 2019 (omval i Falun)

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	5
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	6
4 Tillgänglighet och tydlighet	6
4.1 Tillgång till statistiken	6
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	6
4.3 Presentation	6
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	7
5.3 Sam användbarhet i övrigt	7
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet	8
E EU-reglering och internationell rapportering	8
F Historik	8
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet är att producera statistik över antal röstberättigade, valdeltagandet, valresultaten och mandatfördelning vid riksdagsvalen, landstingsfullmäktig- och kommunfullmäktigevalen. Statistikens huvudsakliga användningsområde är att ge en samlad bild av allmänna valen som en ett av de viktigaste inslagen i den svenska demokratin. Det ska vara en dokumentation som är hållbar för den forskning och användning som kommer att efterfrågas under en lång framtid.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudanvändare är de politiska partierna, massmedia, den samhällsvetenskapliga forskningen och den politiskt intresserade allmänheten. Den framtagna statistiken används även av internationella organisationer och forskare i andra länder. Resultaten används för att belysa den demokratiska processen, det politiska livet och medborgarnas politiska engagemang. Valstatistiken kommer som framgång ovan att för en lång framtid utgöra en grund och en tillbakablick på viktiga skeenden i svensk politik och demokrati. Användarrådet i demokratistatistik bidrar regelbundet med förslag och prioritering kring SCBs demokratistatistik.

1.2 Statistikens innehåll

Undersökningen målstorheter är de röstberättigade i allmänna valen, avgivna röster, samt fördelade mandat.

1.2.1 Objekt och population

Undersökningens målpopulation består av de röstberättigade vid 2018 års val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige. Intressepopulationen är densamma som målpopulationen. Man kan dela in de röstberättigade i 3 ömsesidigt uteslutande delar:

1. Svenska medborgare som fyller 18 år senast på valdagen och är folkbokförda i Sverige.
2. Svenska medborgare boende utomlands som är upptagna i röstlängden. Svenska medborgare boende utomlands som fyller 18 år senast på valdagen och som någon gång varit folkbokförda i Sverige har rätt att bli upptagna i röstlängden. Personer som varit folkbokförda i Sverige någon gång de senaste 10 åren tas automatiskt upp i röstlängden. Svenska medborgare boende utomlands som inte finns med i röstlängden måste själva anmäla sig för att tas upp i röstlängden. Även en inkommen röst från utlandet vid ett val räknas som en anmälan till röstlängden. Efter en anmälan till röstlängden ingår en utlandssvensk automatiskt i röstlängden i ytterligare en tioårsperiod.
3. Medborgare i någon av Europeiska unionens medlemsstater samt medborgare från Island och Norge som fyller 18 år senast på dagen för

valet och som är folkbokförda i Sverige 30 dagar före valdagen. Dessutom ingår medborgare i andra stater, som fyller 18 år senast på dagen för valet, och som varit folkbokförda i Sverige tre år i följd före valdagen.

I riksdagsval är del 1 och del 2 röstberättigade. I val till landstings- och kommunfullmäktige är del 1 och del 3 röstberättigade. Gotland är en landstingsfri kommun, vilket gör att personer folkbokförda där inte ingår i populationen röstberättigade i val till landstingsfullmäktige.

Målobjekt i undersökningen är röstberättigade personer, valseklar som fördelas mellan partierna samt mandat som tillsätts i riksdag, landsting- och kommunfullmäktige. Målobjekten är också de som observeras, d.v.s. undersökningens observationsobjekt.

1.2.2 Variabler

Undersökningens målvariabler är:

- röstberättigade individer i val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige.
- avgivna röster i val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige.
- till partierna fördelade mandat efter val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige.

Undersökningens observations- och intressevariabler sammanfaller med målvariablerna.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken redovisas i antal och andelar.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Röstberättigade individer redovisas efter region (riksdagsvalkrets, län och kommun), kön, boendeland (riksdag), medborgarland (landsting- och kommunfullmäktige) och ålder.

Avgivna röster redovisas efter region (riksdagsvalkrets, län, kommun, kommunvalkrets och valdistrikt), ogiltiga/giltiga röster, valdeltagande och parti.

Fördelade mandat redovisas efter region (riksdagsvalkrets, län och kommun) och parti.

1.2.5 Referenstider

Valresultatet avser valtillfället den 9 september 2018.

Valet till kommunfullmäktige i Falun överklagades och omval ägde rum den 7 april 2019.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten anses vara god då Valmyndigheten sammanställer det slutgiltiga valresultatet. Därefter erhåller SCB uppgifterna från Valmyndigheten vilket gör att uppgifterna som SCB erhåller är baseras på det slutgiltiga valresultatet. Undersökningen är inte befattad med urvalsosäkerhet då det är en totalundersökning. Det förekommer heller inget bortfall i undersökningen och statistiken redovisas inte med osäkerhets intervall eftersom det genomgående rör sig om totalräknad statistik.

2.2 Osäkerhetskällor

Den osäkerhetskälla som bedöms påverka statistiken mest är bearbetning.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Undersökningens målpopulationer är antalet röstberättigade personer. Valmyndigheten erhåller uppgifter om den röstberättigade populationen som bygger på Skatteverkets folkbokföring i samband med valen. SCB erhåller uppgifter om målpopulationen av Valmyndigheten och i samtliga fall är rampopulationen densamma som målpopulationen, vilket gör att det varken förekommer under- eller övertäckning.

2.2.3 Mätning

Sammanräknade data från valet erhålls av Valmyndigheten. Valmyndighetens uppgifter om röstberättigade baseras på Skatteverkets folkbokföring. Röstlängden upprättas av valmyndigheten 30 dagar före valet. Övriga uppgifter om fördelade röster och mandat som SCB erhåller från Valmyndigheten skapas i och med själva valtillfället.

Inför valen gör SCB en beställning av vilka uppgifter som behövs för statistiken samt hur de ska vara strukturerade. Efter slutgiltig sammanräkning av valresultatet skickar Valmyndigheten uppgifterna i ett antal krypterade filer till SCB som kontrollerar dem och därefter, strukturerar dem i interna databaser.

På grund av att det är totalräknad statistik som kan granskas mot Valmyndighetens uppgifter innan de publiceras så bedöms tillförlitligheten vid mätförfarandet som god.

2.2.4 Bortfall

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på

upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser.

Andra bearbetningsfel beror på den "mänskliga faktorn", t.ex. beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de ska inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minimera riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet på grund av fel som beror på den "mänskliga faktorn", både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

Valmaterial som SCB erhållit från Valmyndigheten genomgår granskning i samband med att det läggs upp i interna databaser. Om fel uppmärksammas i materialet så återkopplar SCB detta till Valmyndigheten, något som endast hänt vid enstaka tillfällen. All statistik som publiceras granskas också mot Valmyndighetens publicerade valresultat.

På grund av att det är totalräknad statistik som redan har publicerats vid Valmyndigheten bedöms konsekvenserna av fel som kan uppstå vid bearbetningsfel som små.

2.2.6 Modellantaganden

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutgiltig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publiceras drygt 2 månader efter valen.

3.2 Frekvens

Uppgiftsinsamling och redovisning sker efter genomförs vid varje ordinarie val samt omval till riksdagen, landstingsfullmäktige och kommunfullmäktige.

3.3 Punktlighet

Statistiken har redovisats enligt publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultat från de allmänna valen redovisas i form av Exceltabeller samt i Statistikdatabasen som finns på SCB:s webbplats.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Valresultatet är officiellt och primärmaterialet är därmed allmänt tillgängligt.

Användare med väl specificerade frågeställningar är ofta intresserade av att få specialbearbetningar av valstatistiken utförda av SCB, vilket oftast kan utföras snabbt och till låg kostnad.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i tabeller.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i *Statistikens framställning (StaF)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus)*. Båda dessa dokumentationer är tillgängliga på www.scb.se/ME0104, under rubriken *Dokumentation*.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Redovisning av valresultat har genomförts med ungefär samma definitioner och metodik sedan proportionella allmänna val infördes i Sverige år 1911. Under åren har statistiken utökats, men det har i stor utsträckning att göra med att valsystemet har förändrats över tid. Regionala indelningar har ändrats varför jämförelser med äldre valstatistiska publikationer inte alltid kan göras.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Det är enhetliga definitioner i valstatistiken. Men ser man det över ett längre tidsperspektiv kan förändringar både i valsystem och i presentationsteknik göra jämförelser mindre enkla. Samma gäller internationella jämförelser, där olikheter i politiska system, valsystem, regler om röstplikt etc. kan försvåra jämförelser, även för sådant som ligger lika i tiden.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

SCB framställer olika statistik i samband med valet. SCB strävar efter att ta fram statistik som främjar sammanvändbarhet inom individstatistiken generellt och i synnerhet inom valstatistiken. Nedan listas andra undersökningar inom demokratistatistiken:

Allmänna val, nominerade och valda (www.scb.se/ME0107)

Valda kandidater är de ledamöter som tillsätts i samband med att partierna erhåller mandat. Skillnaden mellan antalet mandat och valda kandidater är så kallade tomma stolar. För att kandidera i ett val behöver personen vara röstberättigad i samma val. För att studera representativitet bland nominerade och valda kandidater behöver jämförelser göras med den röstberättigade befolkningen.

Allmänna val, valdeltagandeundersökningen (www.scb.se/ME0105)

I valdeltagandeundersökningen studeras valdeltagandet i olika grupper. Från och med 2018 års allmänna val gör SCB en totalräknad valdeltagandeundersökning vilket bland annat möjliggör att studera olika gruppers valdeltagande i exempelvis kommuner.

Europaparlamentsval, valresultat (www.scb.se/ME0109)

I valresultaten för Europaparlamentsvalet används motsvarande målstorheter som i denna undersökning.

Europaparlamentsval, nominerade och valda (www.scb.se/ME0116)

Valda kandidater är de ledamöter som tillsätts i samband med att partierna erhåller mandat. Skillnaden mellan antalet mandat och valda kandidater är så

kallade tomma stolar. För att kandidera i ett val behöver personen vara röstberättigad i samma val. För att studera representativitet bland nominerade och valda kandidater behöver jämförelser göras med den röstberättigade befolkningen.

Europaparlamentsval, valdeltagandeundersökningen (www.scb.se/ME0110)

I valdeltagandeundersökningen studeras valdeltagandet i olika grupper. Från och med 2018 års allmänna val gör SCB en totalräknad valdeltagandeundersökning vilket bland annat möjliggör att studera olika gruppers valdeltagande i exempelvis kommuner.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Vid andelsberäkningar med en decimal har dock avrundningen gjorts så att summan inte nödvändigtvis blir exakt 100 procent. Den numeriska överensstämmelsen anses dock vara god.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Undersökningen ingår i Sveriges officiella statistik (SOS).

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

Inga sekretessbelagda uppgifter behandlas i undersökningen. Det finns inga personuppgifter för valresultaten. Valresultaten omfattar aggregerade data.

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning, materialet sparas på datamedium tills vidare.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller för hela undersökningen enligt förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken påverkas inte av någon EU-reglering. Det sker inte heller någon internationell rapportering av statistiken.

F Historik

Valstatistiken har i olika former producerats av SCB från den tid som serien Bidrag till Sveriges officiella statistik började utkomma på 1860-talet. Eftersom valsyste- met har förändrats har också statistiken förändrats över tid. Från och med 2010 års val slutade SCB publicera valresultat i tryckt form. Det var också sista gången som publikationen Allmänna valen utkom. Förändringen har

inneburit att statistiken som produceras framförallt ska bli mer tillgänglig för digital bearbetning.

Valet till kommunfullmäktige i Falun överklagades och omval ägde rum den 7 april 2019. Statistik från omvalet och det ordinarie valet finns på www.scb.se.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Allmänna val, valresultat
E-post	valstatistik@scb.se
Telefon	010-479 50 00